

Kwartaalbericht Vlaamse arbeidsmarkt November 2019

In het derde kwartaal van 2019 stellen we een verdere groei vast van de Vlaamse werkzaamheidsgraad, waardoor deze voor het eerst de kaap van 75% overstijgt. Ook de tewerkstelling en het aantal oprichtingen blijven verder toenemen, terwijl de werkloosheidsgraad gestaag blijft dalen. Toch blijven er tekenen van een vertragende conjunctuur aan de wand. Herstel van het ondernemers- en consumentenvertrouwen blijft uit en de uitzendactiviteiten kenden een terugval. Daarnaast lijkt de steile groei in openstaande vacatures te zijn gestopt, al blijft de krapte op de Vlaamse arbeidsmarkt nog steeds nijpend. In dit kwartaalbericht nemen we poolshoogte van de recente evoluties op de Vlaamse arbeidsmarkt. Na een synthese van de actuele trends geven we in een aantal tabellen en figuren een overzicht van de laatst beschikbare cijfers voor de belangrijkste indicatoren van de conjunctuur, de werkzaamheid, de werkloosheid, de (sectorale) tewerkstelling en de vacaturemarkt.

Conjunctuur

De *economische jaargroei* van België trok tijdens het derde kwartaal van 2019 verder aan tot +1,6%. Aan de productiezijde wordt de Belgische groei voornamelijk gedreven door de dienstensector, de industrie kende daarentegen een verdere afzwakking. Hiermee presteert België iets beter dan de ramingen voor de rest van de eurozone (+1,2%) en de EU-28 (+1,3%). De jaargroecijfers van het eurogebied blijven sinds eind 2018 stabiel, terwijl er in de EU-28 sprake is van een verdere afname van de jaargroei (zie indicator A1).

Nadat het *ondernemersvertrouwen* in België sinds begin 2019 in dalende lijn was, lijkt deze daling intussen te zijn gestopt. Er kon in oktober zelf een lichte verbetering worden opgetekend. Desondanks blijft het ondernemersvertrouwen een stuk lager dan een jaar eerder (-4,6 in oktober 2019 ten opzichte van -1,1 in oktober 2018). Vooral de dienstverlenende sector kende een (verdere) verbetering van het ondernemersklimaat, maar ook in de verwerkende nijverheid was er een lichte verbetering merkbaar (al blijft het ondernemersvertrouwen hier op een laag pitje). De handel werd wel geconfronteerd met een vertrouwensverlies door mindere vooruitzichten op vlak van werkgelegenheid en bestellingen bij leveranciers. Het Vlaams Gewest kende in augustus een verbetering van

het ondernemersklimaat, sindsdien bleef deze indicator echter relatief stabiel (-4,0 in oktober).

Het *consumentenvertrouwen* in België kende, na een scherpe daling in augustus en een verdere daling in september, een licht herstel in oktober. Hierdoor sluit het consumentenvertrouwen iets lager af dan eind juli (-8 ten opzichte van -6), toen het laagste niveau sinds oktober 2016. Vooral de vrees voor werkloosheid nam verder toe, terwijl de spaarverwachtingen verder afnamen. In Vlaanderen toonde het consumentenvertrouwen in deze periode een gelijkaardig verloop, met een duidelijke afname in augustus en september, gevolgd door een licht herstel in oktober (A2).

De dalende trend van de *uitzendactiviteiten*, sinds het tweede kwartaal van 2018, werd verder gezet. Vooral in juli was er een sterke terugval van de Federgon-index, waardoor deze in september -3,5 punten lager ligt in vergelijking met juni. De afname van de uitzendactiviteiten was over deze periode vrij gelijklopend in het bedienden- en arbeiderssegment (A3).

De trendindex van *tijdelijke werkloosheid* in Vlaanderen blijft relatief stabiel op hetzelfde (lage) niveau sinds eind 2017. Ondanks de forse toename in juni (+58,7% op jaarbasis) en de verdere stijging in juli en augustus (met res-

pectievelijk +19,2% en +20,7% op jaarbasis), lag de tijdelijke werkloosheid in september uiteindelijk -3,7% lager dan een jaar eerder (A4).

Ondanks een lichte afname van het aantal *faillissementen* op kwartaalbasis in het derde kwartaal van 2019 in België en het Vlaams gewest (respectievelijk -21,2% en -17,8%), waren er nog steeds meer faillissementen dan een jaar eerder (+11,3% en +14,2%). Ook de trendindex blijft in stijgende lijn sinds eind vorig jaar (A5).

Het *aantal oprichtingen* (van btw-plichtige ondernemingen) blijft echter in stijgende lijn. Vooral de toename in Vlaanderen (+15,9% op jaarbasis ten opzichte van +9,8% in België) duwde de trendindex tot een nieuwe recordhoogte (A6).

Werkzaamheid & werkloosheid

De sterke jaargroei van de *werkzaamheidsgraad* zet zich in Vlaanderen aan hetzelfde tempo door (+1,3 ppt op jaarbasis), waardoor het trendniveau (gemiddelde over de voorbije vier kwartalen) voor het eerste over de drempel van 75% gaat (75,1%). Ook op Belgisch niveau overtrof de groeivoet het Europese gemiddelde (respectievelijk +1,3 ppt en +0,9 ppt). De inhaalbeweging moet wel nog worden voortgezet, om de werkzaamheidsgraad binnen België op het niveau van de EU-28 te krijgen (70,4% ten opzichte van 73,5%).

De toename van de werkzaamheidsgraad is het sterkste bij de 20- tot 24-jarigen (+3,7 ppt op jaarbasis), maar ook bij 55-plussers nam deze verder toe (+2,1 ppt). De groei bij de 25- tot 54-jarigen was beperkter (+0,8 ppt). De werkzaamheidskloof op vlak van leeftijd blijft echter groot: 86,2% bij de 25- tot 54-jarigen, in vergelijking met 50,6% en 53,5% bij de 20- tot 24-jarigen en de 55- tot 64-jarigen (B1).

Het trendniveau van de werkloosheidsgraad in het Vlaams Gewest handhaaft zijn dalende trend (-0,5 ppt op jaarbasis). Op Belgisch niveau blijft de werkloosheidsgraad iets sneller dalen (-0,8 ppt op jaarbasis), tot 5,7% ten opzichte van 3,4% in Vlaanderen.

In Vlaanderen zet de afname zich door in alle leeftijdsgroepen en zowel bij mannen (-0,4 ppt tot 3,5%) als bij vrouwen (-0,6 ppt tot 3,3%). Toch is er vooral bij de 20- tot 24-jarigen een sterke afname vast te stellen, met een daling van maar liefst -1,5 ppt ten opzichte van een jaar

eerder. De werkloosheidsgraad bij deze groep blijft evenwel nog steeds aanzienlijk hoger (10,0% ten opzichte van 2,7% en 2,9% bij respectievelijk 25- tot 54-jarigen en de 55- tot 64-jarigen) (B2).

Het aantal *niet-werkende werkzoekenden* (nwwz) zoals geregistreerd bij VDAB blijft gestaag afnemen sinds augustus 2015. Met 183 999 nwwz was er in juni een daling van -4,2% op jaarbasis. Met uitzondering van de 55-plussers (+0,8%), daalt het aantal nwwz in alle groepen (B3).

Het *aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk* blijft nagenoeg stabiel ten opzichte van een jaar eerder (10,4% en 10,3% in het derde kwartaal van respectievelijk 2019 en 2018).

Ook opgesplitst naar socio-demografische kenmerken zijn de evoluties beperkt. Het uitstroompercentage bij de min-25-jarigen kende opnieuw een lichte (-0,2 ppt op jaarbasis tot 15,4%) afname, terwijl de hogere leeftijdsklassen een beperkte toename kenden. Ook op vlak van werkloosheidsduur zien we het uitstroompercentage opnieuw toenemen bij wie minder dan 1 jaar in werkloosheid zit (+0,4 ppt), terwijl deze bij personen met een werkloosheid van 1 tot en met 2 jaar stabiel blijft en bij personen die reeds langer dan twee jaar werkloos zijn opnieuw afneemt (-0,4 ppt) (B4).

Tewerkstelling & sectoren

De positieve trend van de Vlaamse loontrekkende tewerkstelling blijft zich doorzetten, al zwakt het groeiritme enigszins af ten opzichte van de voorgaande kwartalen. Voor het tweede kwartaal van 2019 wordt het aantal loontrekkenden bij RSZ geraamd op 2 399 000, een toename van 24 596 of +1,0% op jaarbasis. In vergelijking met twee jaar geleden (tweede kwartaal van 2017) telt het Vlaams Gewest 48 000 werknemers extra. De evolutie in arbeidsvolume lag iets hoger dan deze in koppen: het aantal voltijds equivalenten steeg in het tweede kwartaal van 2019 met +1,1% op jaarbasis (C1).

Opvallend is de sterke tewerkstellingsgroei in de quartaire sector (publieke diensten), met +2,0% loontrekkenden op jaarbasis in het eerste kwartaal van 2019 in Vlaanderen. Maar ook de secundaire (industrie, bouw en energie) en tertiaire sectoren (commerciële diensten) vertonen een duidelijke groei (respectievelijk +0,8 en +1,3%).

Opgesplitst naar subsector is de informaticasector verhoudingsgewijs opnieuw de sterkste groeier (+7,7% loontrekkenden op jaarbasis in het eerste kwartaal van 2019). Daarna volgen de sector 'onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging' (waaronder ook de dienstenchequetewerkstelling valt) (+5,9%), logistiek (+4,7%) en consultancy (+4,7%). In de groothandel was er een beperkte tewerkstellingsgroei (+0,4%), in de kleinhandel eveneens (+0,5%). In de grootste subsector, het onderwijs, steeg de tewerkstelling met maar liefst +3,5%, terwijl de openbare besturen (-0,9%) en de algemene overheidsdiensten (-1,7%) een duidelijke daling lieten optekenen. Mogelijk spelen ook verschuivingen tussen deelsectoren een rol in deze evoluties (voor meer info zie [website RSZ](#)). In de maatschappelijke diensten en de gezondheidszorg – twee andere belangrijke publieke dienstensectoren – nam het aantal loontrekkenden toe met respectievelijk +2,1% en +2,0%.

De belangrijkste krimpsectoren zijn verhoudingsgewijs financiën (-2,7%) en de uitzendsector (-2,8%) (C2 & C3).

Vacaturemarkt & krapte

De Vlaamse vacaturemarkt, die reeds sinds begin 2014 maand na maand verder aantrekt, kende in 2019 tot nog toe eerder een fluctuerend verloop. Een toename van het aantal *ontvangen vacatures* in de maanden juli (+19,7% op jaarbasis) en september (+8,0%), werden voorafgegaan door de mindere maanden juni (-11,5%) en augustus (-7,7%).

Dit vertaalt zich ook in de trendindex van het aantal ontvangen vacatures. In oktober 2018 bedroeg deze 140,1, één jaar later is dit cijfer opgelopen tot 144,3 (+4,2 op jaarbasis). Één jaar eerder bedroeg de jaargroei nog +14,9 punten. We kunnen dus spreken van een duidelijke afzwakking van het groeitempo. Opvallend is ook dat vooral vacatures voor tijdelijke (+11,8% op jaarbasis) en hogeschoolde jobs (+8,1%) een toename kenden, terwijl het aantal vacatures voor vaste jobs (-0,8%) en midden- (-3,8%) en kortgeschoolde jobs (+0,7%) afnam of stagneerde.

Het aantal *openstaande vacatures* stijgt tot 50 532 vacatures in oktober 2019. Dit zijn er in totaal 3186 of +6,7% meer dan in vergelijking met een jaar eerder. Ook hier kunnen we een fluctuerend verloop vaststellen, met een afname in de maanden juni (-5,5% op jaarbasis) en juli

(-4,7%), gevolgd door een herstel in de drie volgende maanden (D1).

De afgezwakte groei in het aantal openstaande vacatures vertaalt zich ook in de *spanningsratio* (het aantal nwwz per openstaande VDAB-vacature). Over de eerste tien maanden van 2019 waren er gemiddeld gezien 3,8 nwwz tegenover het aantal openstaande VDAB-vacatures. Dit zijn er -1,8 minder in vergelijking met het gemiddelde van 2017, maar slechts -0,4 minder ten opzichte van het gemiddelde van 2018. De krapte op de Vlaamse arbeidsmarkt is dus nog steeds (erg) nijpend, maar van een steile toename is niet langer sprake (D2).

Ruben De Smet
Gert Theunissen
Boie Neefs
Sarah Vansteenkiste
Steunpunt Werk

FIGUREN & TABELLEN

A.	Conjunctuur	2
	A1. Economische groei	2
	A2. Ondernemers- & consumentenvertrouwen	2
	A3. Uitzendarbeid	3
	A4. Tijdelijke werkloosheid	3
	A5. Faillissementen	4
	A6. Oprichtingen	5
B.	Werkzaamheid & werkloosheid	6
	B1. Trendniveau werkzaamheidsgraad	6
	B2. Trendniveau werkloosheidsgraad	7
	B3. Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)	8
	B4. Aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk	9
C.	Tewerkstelling & sectoren	10
	C1. Loontrekkende tewerkstelling	10
	C2. Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector	10
	C3. Loontrekkende tewerkstelling naar sector	11
D.	Vacaturemarkt & krapte	12
	D1. Ontvangen & openstaande vacatures	12
	D2. Spanningsratio	13

A. CONJUNCTUUR

A1. Economische groei

Procentuele groei van het bruto binnenlands product

	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III
BELGIË									
groei op jaarbasis (%)	+1,7	+2,0	+1,5	+1,4	+1,5	+1,5	+1,3	+1,3	+1,6
groei op kwartaalbasis (%)	+0,1	+0,8	+0,2	+0,3	+0,2	+0,8	+0,0	+0,3	+0,4
EUROGEBIED									
groei op jaarbasis (%)	+2,9	+3,0	+2,6	+2,2	+1,6	+1,2	+1,3	+1,2	+1,2*
groei op kwartaalbasis (%)	+0,8	+0,8	+0,3	+0,4	+0,2*	+0,3	+0,4	+0,2*	+0,2*
EU-28									
groei op jaarbasis (%)	+2,9	+2,8	+2,4	+2,2	+1,8	+1,5	+1,7	+1,4	+1,3*
groei op kwartaalbasis (%)	+0,7	+0,7	+0,3	+0,5	+0,3	+0,4	+0,5	+0,2*	+0,3*

* Raming

Gegevens werkdag -en seizoengezuiverd

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

↪ <http://stat.nbb.be>

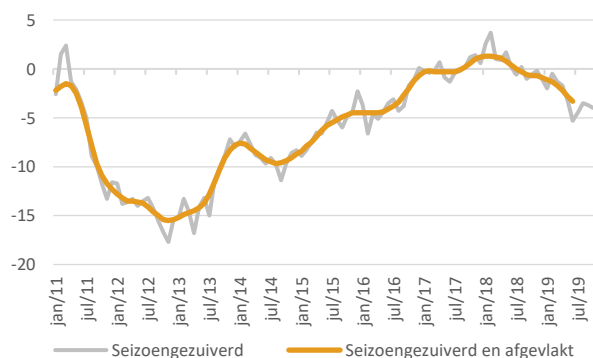
A2. Ondernemers- & consumentenvertrouwen

Conjunctuurenquête bedrijven

Algemene synthetische curve (seizoengezuiverd)

	mei/19	jun/19	jul/19	aug/19	sep/19	okt/19
VL	-3,2	-5,3	-4,5	-3,5	-3,7	-4,0
BE	-3,6	-4,9	-5,0	-5,8	-5,7	-4,6

Langetermijntrend (jan. '11 tot okt. '19) | Vlaams Gewest

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

De **conjunctuurenquête** is gebaseerd op een panelbevraging van 6000 bedrijfsleiders over de huidige situatie en de verwachtingen voor de komende drie maanden. De antwoorden op een selectie van vragen leiden tot de synthetische curve (seizoengezuiverde bruto conjunctuurindicator en afgevlakte indicator die de fundamentele tendens weergeeft).

↪ www.nbb.be/nl/statistieken/opinie-enquetes

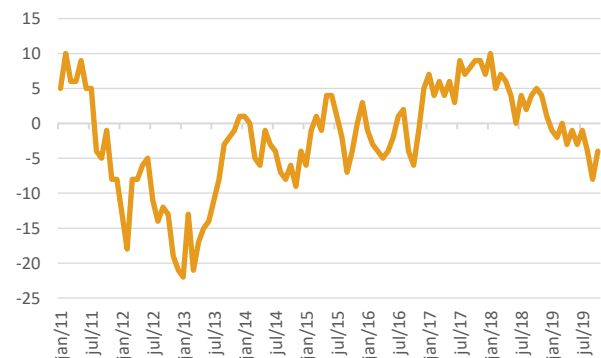
Consumentenenquête

Indicator van het consumentenvertrouwen

	mei/19	jun/19	jul/19	aug/19	sep/19	okt/19
VL	-1	-3	-1	-4	-8	-4
BE	-5*	-7	-6	-9	-11	-8

*voorlopig

Langetermijntrend (jan. '11 tot okt. '19) | Vlaams Gewest

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

De **consumentenenquête** is gebaseerd op een representatief steekproef van 1850 bevroegde personen over het macro-economische verloop, de financiële positie en het mogelijke bestedingspatroon. De antwoorden op een selectie van vragen worden samengevoegd tot de indicator van het consumentenvertrouwen.

A3. Uitzendarbeid

Evolutie van het aantal uren uitzendarbeid (seizoengezuiverd)

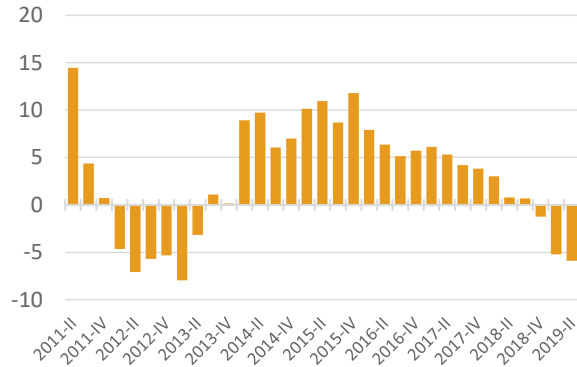
VLAAMS GEWEST	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II
groei op jaarbasis (%)	+5,3	+4,2	+3,8	+3,0	+0,8	+0,7	-1,2	-5,2	-5,9
groei op kwartaalbasis (%)	+1,2	+0,1	+0,9	+0,9	-0,8	-0,5	-1,3	-2,3	-1,5

Aangepaste reeks in vergelijking met voorgaande kwartaalberichten door aanpassingen in de Federgon-dataset

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal uren uitzendarbeid | VLAAMS GEWEST

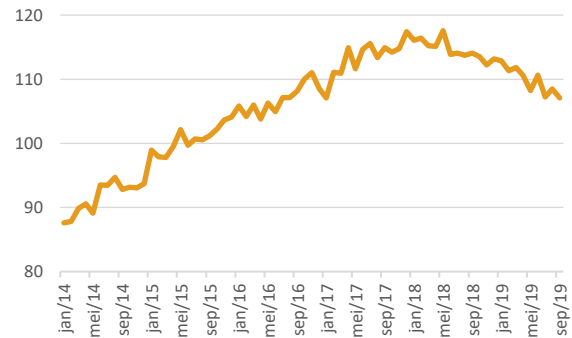
2011-II tot 2019-II | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

Federgon-index | BELGIË

Januari '14 tot september '19 | Index jan.'07=100

Index gecorrigeerd voor seizoensinvloeden

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

federgon.be/het-kenniscentrum

A4. Tijdelijke werkloosheid

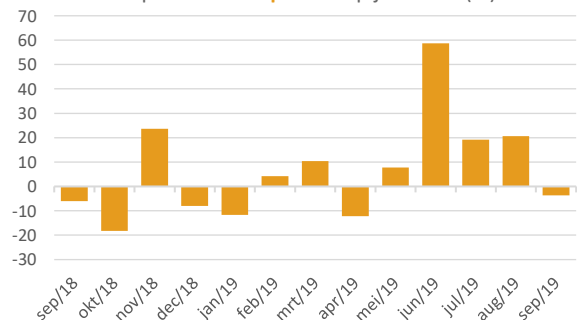
Evolutie van het aantal tijdelijk werklozen

VLAAMS GEWEST	sep/18	apr/19	mei/19	jun/19	jul/19	aug/19	sep/19
aantal (n)	53 353	66 198	46 666	61 129	37 730	43 881	51 381
evolutie op jaarbasis (n)	-3 381	-9 181	+3 386	+22 618	+6 069	+7 519	-1 972
evolutie op jaarbasis (%)	-6,0	-12,2	+7,8	+58,7	+19,2	+20,7	-3,7
BELGIË							
aantal (n)	86 457	105 284	74 843	99 356	60 447	68 405	80 662
evolutie op jaarbasis (n)	-7 315	-15 471	+3 190	+32 720	+4 995	+9 211	-5 795
evolutie op jaarbasis (%)	-7,8	-12,8	+4,5	+49,1	+9,0	+15,6	-6,7

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal tijdelijk werklozen | VLAAMS GEWEST

Mei '18 tot september '19 | Groei op jaarbasis (%)

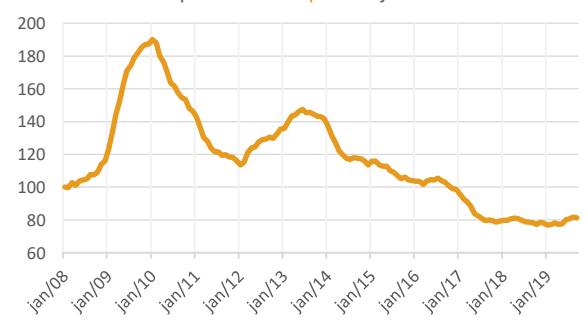

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

<http://www.rva.be/nl/documentatie/statistieken>

Trendindex tijdelijke werkloosheid | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot september '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

A5. Faillissementen

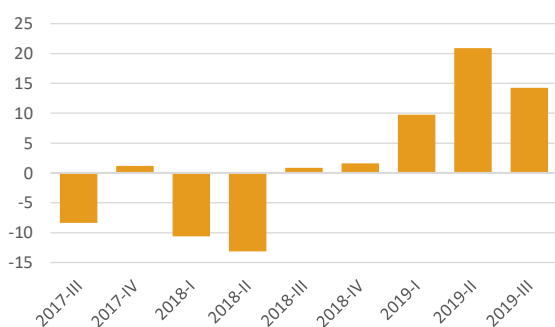
Evolutie van het aantal faillissementen

	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III
VLAANDEREN									
aantal (n)	912	1 230	1 188	1 057	920	1 250	1 304	1 278	1 051
evolutie op jaarbasis (n)	-83	+14	-141	-160	+8	+20	+116	+221	+131
evolutie op jaarbasis (%)	-8,3	+1,1	-10,6	-13,1	+0,8	+1,6	+9,8	+20,9	+14,2
BELGIË									
aantal (n)	1 871	2 841	2 707	2 239	2 063	2 869	2 690	2 912	2 296
evolutie op jaarbasis (n)	-84	+424	+169	-479	+192	+28	-17	+673	+233
evolutie op jaarbasis (%)	-4,2	+17,5	+6,6	-17,6	+10,2	+0,9	-0,6	+30,1	+11,3

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) – be.STAT / cijfers gebaseerd op het bedrijvenregister van de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium en de aangiften van de rechtbanken van Koophandel (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal faillissementen | VLAAMS GEWEST

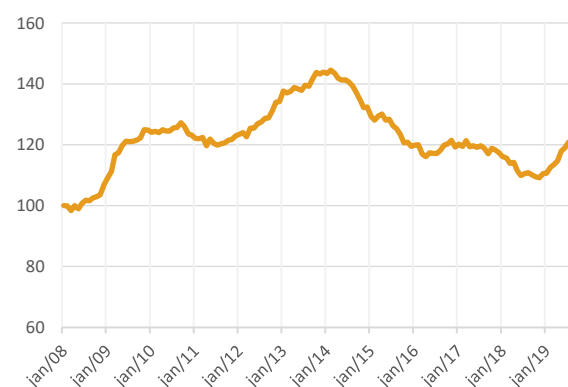
2017-III tot 2019-III | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex faillissementen | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot september '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/faillissementen>

A6. Oprichtingen

Evolutie van het aantal oprichtingen

	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	13 678	13 291	13 481	17 024	13 709	13 756	16 077	19 463	15 893
evolutie op jaarbasis (n)	-1 745	+852	+700	+177	+31	+465	+2 596	+2 439	+2 184
evolutie op jaarbasis (%)	-11,3	+6,8	+5,5	+1,1	+0,2	+3,5	+19,3	+14,3	+15,9
oprichtingsgraad	2,5	2,4	2,4	3,0	2,4	2,4	2,7	3,3	2,6
BELGIË									
aantal (n)	23 323	21 577	23 403	28 153	23 168	21 876	25 823	30 447	25 438
evolutie op jaarbasis (n)	-2 058	+1 228	+1 312	+604	-155	+299	+2 420	+2 294	+2 270
evolutie op jaarbasis (%)	-8,1	+6,0	+5,9	+2,2	-0,7	+1,4	+10,3	+8,1	+9,8
oprichtingsgraad	2,6	2,4	2,5	3,0	2,5	2,3	2,7	3,2	2,6

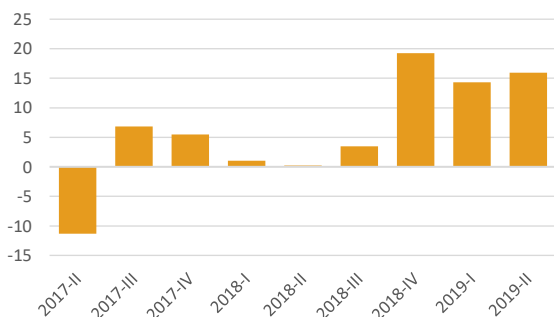
Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) – be.STAT o.b.v. Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) (bewerking Steunpunt Werk)

De **oprichtingen** worden geoperationaliseerd als het aantal nieuwe btw-plichtige en wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen, zoals opgenomen in de Kruispuntbank Ondernemingen (KBO). De **oprichtingsgraad** wordt berekend als het aantal nieuwe btw-plichtige en wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen, ten opzichte van het gemiddelde aantal actieve btw-plichtige bedrijven in de beschouwde periode.

Gezien de bestuurlijke oorsprong van de gegevens kunnen evoluties (deels) het gevolg zijn van administratieve veranderingen, waardoor de cijfers met de nodige voorzichtigheid dienen te worden geïnterpreteerd.

Evolutie aantal oprichtingen | VLAAMS GEWEST

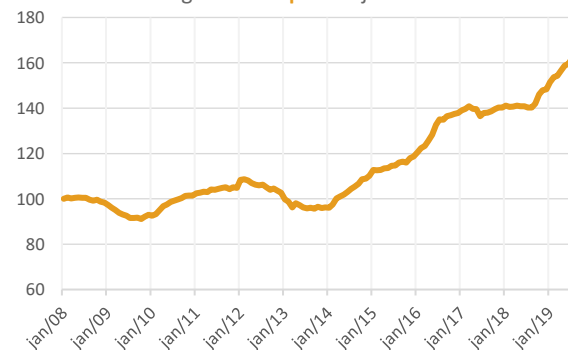
2017-II tot 2019-II | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex oprichtingen | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot augustus '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/btw-plichtige-ondernemingen>

B. WERKZAAMHEID & WERKLOOSHEID

B1. Trendniveau werkzaamheidsgraad

Trendniveau werkzaamheidsgraad | 20- tot 64-jarigen

	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II
VLAAMS GEWEST									
werkzaamheidsgraad (%)	72,5	72,8	73,0	73,4	73,8	74,4	74,6	74,7	75,1
groei op jaarbasis (ppt)	+0,7	+1,1	+1,0	+1,1	+1,3	+1,6	+1,7	+1,3	+1,3
BELGIË									
werkzaamheidsgraad (%)	68,1	68,4	68,5	68,9	69,1	69,5	69,7	69,9	70,4
groei op jaarbasis (ppt)	+0,9	+1,1	+0,8	+1,0	+1,0	+1,1	+1,2	+1,0	+1,3
EU-28									
werkzaamheidsgraad (%)	71,6	71,9	72,2	72,4	72,7	72,9	73,1	73,3	73,5
groei op jaarbasis (ppt)	+1,0	+1,1	+1,1	+1,1	+1,1	+1,0	+1,0	+0,9	+0,9

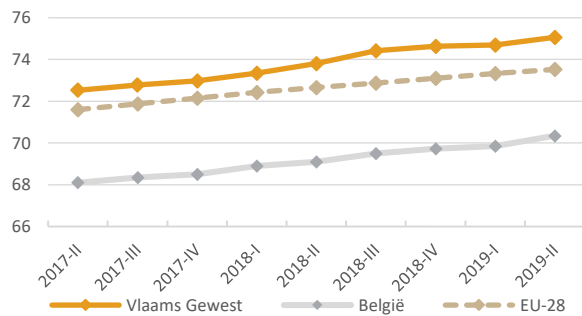
Werkzaamheidsgraad uitgedrukt in een trendniveau; d.i. het gemiddelde van de voorbije vier kwartalen

Tijdreeksbreuk in de cijfers voor België/Vlaams Gewest vanaf 2017 als gevolg van hervorming van de EAK

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), EAK; Eurostat, LFS (bewerking Steunpunt Werk)

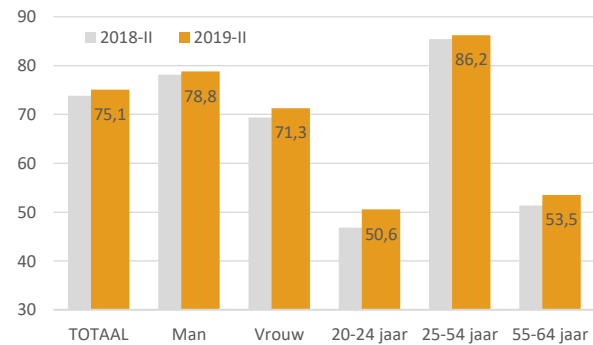
Trendniveau werkzaamheidsgraad (%) | 20- tot 64-jarigen

2017-II tot 2019-II | Vlaams Gewest, België, EU-28

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), EAK; Eurostat, LFS (bewerking Steunpunt Werk)

Naar geslacht en leeftijd | Vlaams Gewest

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), EAK (bewerking Steunpunt Werk)

B2. Trendniveau werkloosheidsgraad

Trendniveau werkloosheidsgraad | 15- tot 64-jarigen

	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II
VLAAMS GEWEST									
werkloosheidsgraad (%)	4,6	4,5	4,4	4,1	3,8	3,6	3,5	3,4	3,4
groei op jaarbasis (ppt)	-0,6	-0,8	-0,5	-0,6	-0,8	-0,9	-0,9	-0,6	-0,5
BELGIË									
werkloosheidsgraad (%)	7,6	7,4	7,2	6,8	6,5	6,2	6,0	5,9	5,7
groei op jaarbasis (ppt)	-0,8	-0,9	-0,8	-1,0	-1,1	-1,2	-1,2	-0,9	-0,8
EU-28									
werkloosheidsgraad (%)	8,2	8,0	7,8	7,5	7,3	7,1	7,0	6,8	6,7
groei op jaarbasis (ppt)	-0,9	-0,9	-0,9	-1,0	-0,9	-0,9	-0,8	-0,7	-0,7

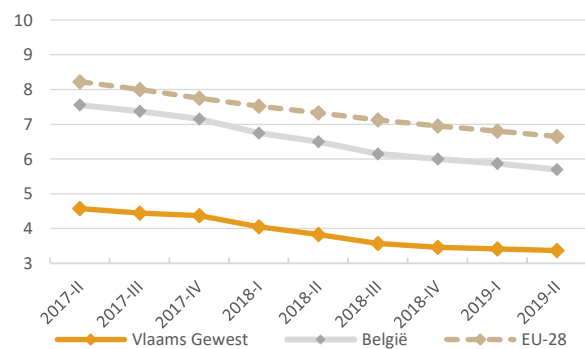
Werkloosheidsgraad uitgedrukt in een trendniveau; d.i. het gemiddelde van de voorbije vier kwartalen

Tijdreeksbreuk in de cijfers voor België/Vlaams Gewest vanaf 2017 als gevolg van hervorming van de EAK

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), EAK; Eurostat, LFS (bewerking Steunpunt Werk)

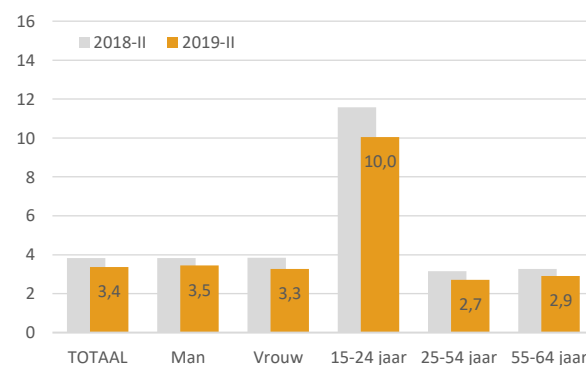
Trendniveau werkloosheidsgraad (%) | 15- tot 64-jarigen

2017-II tot 2019-II | Vlaams Gewest, België, EU-28

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), EAK; Eurostat, LFS (bewerking Steunpunt Werk)

Naar geslacht en leeftijd | Vlaams Gewest

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), EAK (bewerking Steunpunt Werk)

B3. Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)

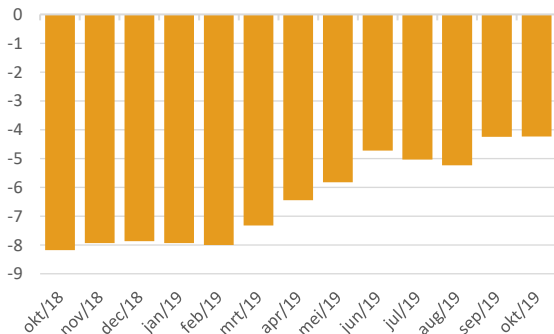
Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden

	okt/18	mei/19	jun/19	jul/19	aug/19	sep/19	okt/19
VLAAMS GEWEST							
aantal (n)	192 129	174 036	175 068	195 615	196 433	190 819	183 999
evolutie op jaarbasis (n)	-17 124	-10 763	-8 684	-10 362	-10 852	-8 468	-8 130
evolutie op jaarbasis (%)	-8,2	-5,8	-4,7	-5,0	-5,2	-4,2	-4,2
BELGIË							
aantal (n)	497 360	451 730	452 770	494 741	500 313	489 079	477 034
evolutie op jaarbasis (n)	-23 850	-12 629	-11 404	-26 176	-25 014	-19 297	-20 326
evolutie op jaarbasis (%)	-4,6	-2,7	-2,5	-5,0	-4,8	-3,8	-4,1

Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal nwwz | VLAAMS GEWEST

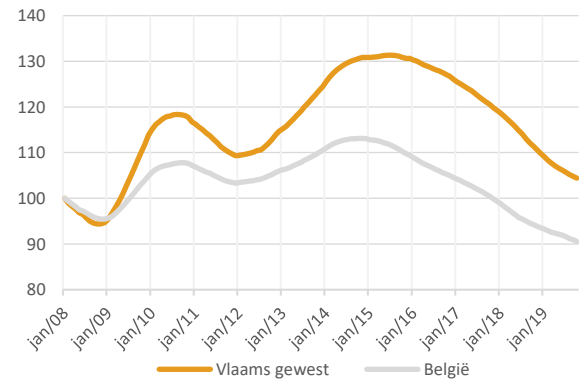
Oktober '18 tot oktober '19 | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex aantal nwwz | VLAAMS GEWEST & BELGIË

Januari '08 tot oktober '19 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

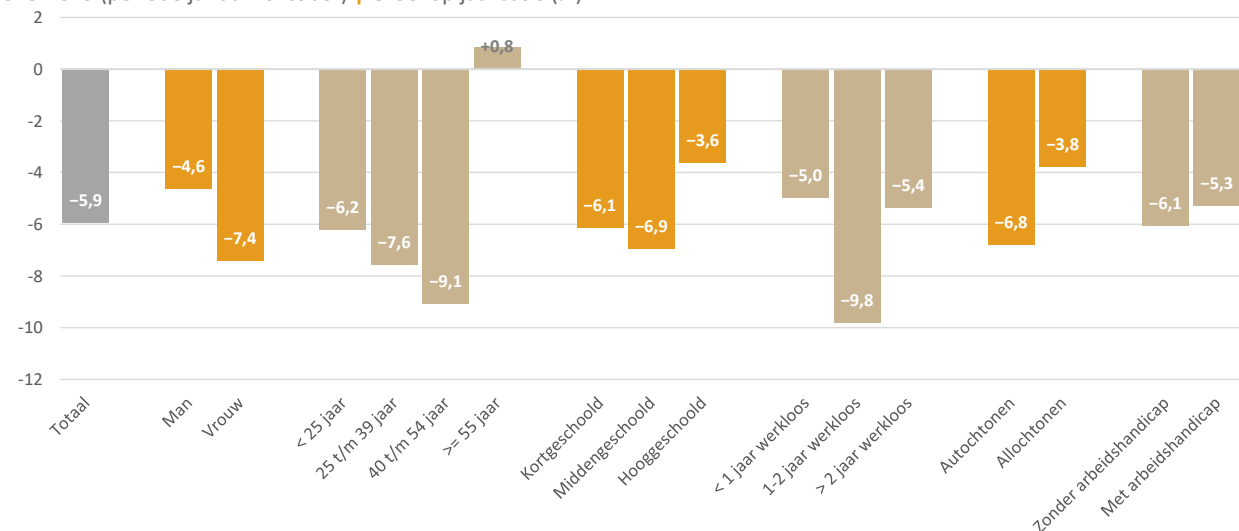
Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://arvastat.vdab.be>

➔ <http://stat.nbb.be>

Evolutie van het aantal nwwz naar achtergrondkenmerken | VLAAMS GEWEST

2018-2019 (periode januari-oktober) | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <http://arvastat.vdab.be>

B4. Aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk

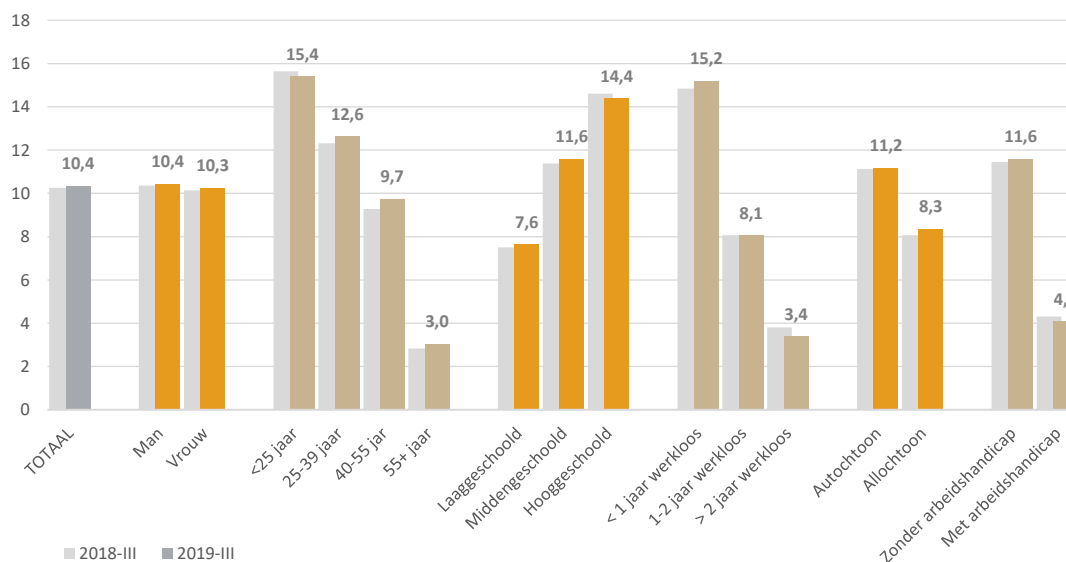
Aandeel (%) nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk | VLAAMS GEWEST

	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II	2019-III
Uitstroom naar werk (%)	10,1	10,7	9,8	10,1	10,3	11,1	9,9	10,1	10,4

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

Het **aandeel nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk** wordt berekend door het aantal nwwz dat in de loop van een maand aan het werk gaat, te delen door het totale aantal nwwz aan het begin van die maand. De cijfers hier worden berekend als een gemiddelde over de drie maanden van het kwartaal. Deze indicator toont aan in hoeverre niet-werkende werkzoekenden aangeworven worden, ongeacht of de totale werkloosheid stijgt of daalt.

Aandeel (%) nwwz dat in de loop van een maand uitstroomt naar werk (2018-III en 2019-III) naar achtergrondkenmerken | VLAAMS GEWEST

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

C. TEWERKSTELLING & SECTOREN

C1. Loontrekkende tewerkstelling

Evolutie van het aantal werknemers en het arbeidsvolume (in voltijdsequivalenten - VTE)

Werknemers	2017-II	2017-III	2017-IV	2018-I	2018-II	2018-III	2018-IV	2019-I	2019-II*
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	2 350 930	2 359 109	2 357 018	2 367 275	2 374 404	2 386 144	2 389 943	2 398 071	2 399 000
evolutie jaarbasis (n)	+30 854	+24 400	+31 287	+23 482	+23 474	+27 035	+32 925	+30 796	+24 596
evolutie jaarbasis (%)	+1,3	+1,0	+1,3	+1,0	+1,0	+1,1	+1,4	+1,3	+1,0
BELGIË									
aantal (n)	3 877 753	3 884 767	3 875 401	3 897 468	3 919 432	3 936 001	3 933 156	3 959 194	3 967 000
evolutie jaarbasis (n)	+59 258	+40 698	+56 909	+39 496	+41 679	+51 234	+57 755	+61 726	+47 568
evolutie jaarbasis (%)	+1,6	+1,1	+1,5	+1,0	+1,1	+1,3	+1,5	+1,6	+1,2
VTE									
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	1 971 997	1 936 246	1 989 592	1 972 923	2 002 791	1 962 622	2 016 598	2 000 946	2 024 400
evolutie jaarbasis (n)	+33 379	+30 502	+26 139	+30 264	+30 794	+26 376	+27 006	+28 023	+21 609
evolutie jaarbasis (%)	+1,7	+1,6	+1,3	+1,6	+1,6	+1,4	+1,4	+1,4	+1,1
BELGIË									
aantal (n)	3 235 022	3 174 794	3 263 143	3 231 173	3 287 338	3 220 254	3 309 675	3 284 959	3 331 000
evolutie jaarbasis (n)	+60 848	+54 205	+41 104	+50 786	+52 316	+45 460	+46 533	+53 786	+43 662
evolutie jaarbasis (%)	+1,9	+1,7	+1,3	+1,6	+1,6	+1,4	+1,4	+1,7	+1,3

* 2019-II= raming (o.b.v. Snelle Ramingen van de tewerkstelling bij RSZ)

De cijfers in deze tabel hebben betrekking op alle tewerkstelling die vanaf 1 januari 2017 onder de bevoegdheid van de RSZ valt. Dit betekent dat de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke besturen, die vóór 2017 niet werd opgenomen, in deze tijdsreeks is toegevoegd.

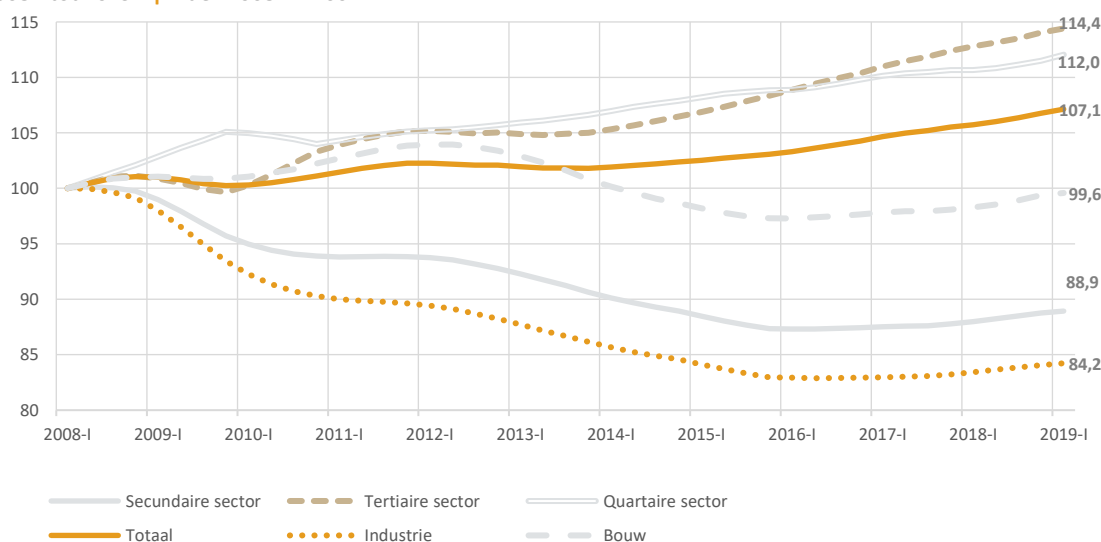
Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

↳ <http://www.rsz.fgov.be/nl/statistieken/publicaties/snelle-ramingen-van-de-tewerkstelling>

C2. Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector

Trendindex aantal werknemers bij RSZ naar sector | VLAAMS GEWEST

2008-I tot 2019-I | Index 2008-I = 100

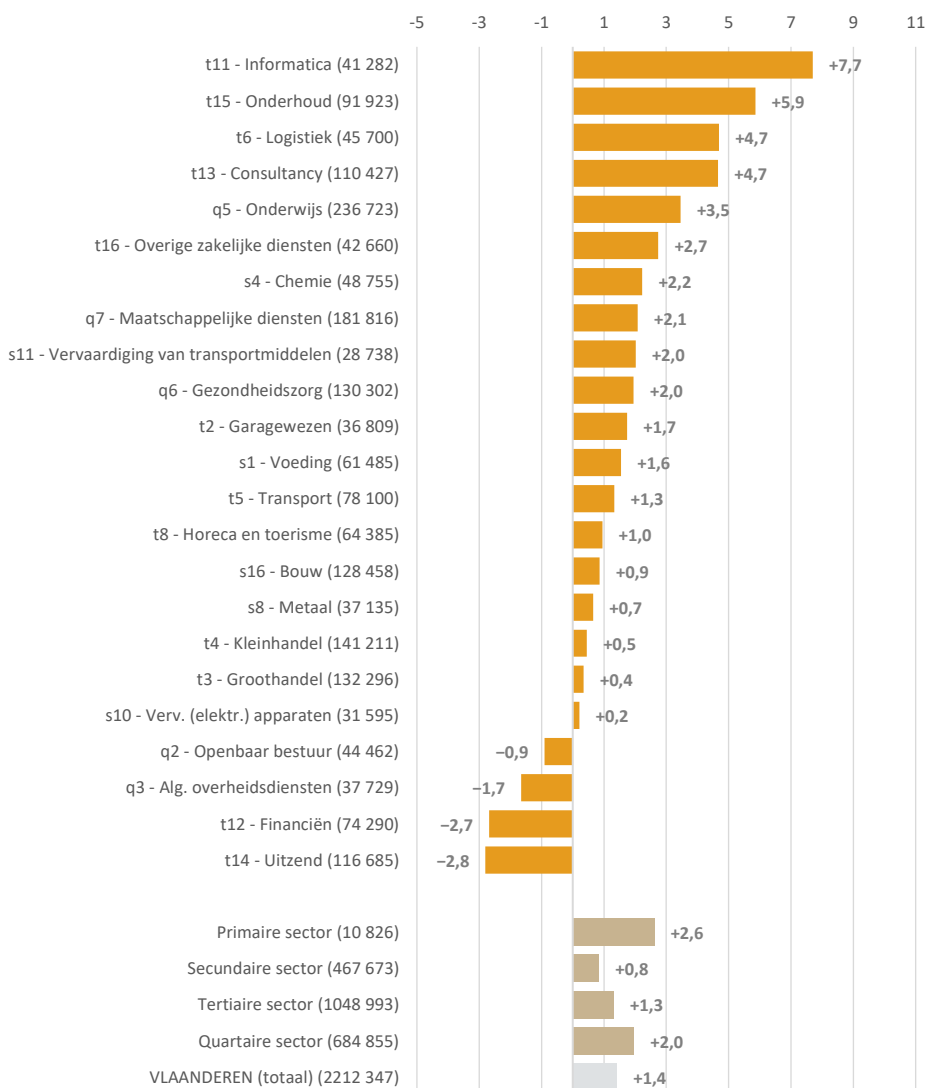
Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden RSZ-tewerkstelling, **exclusief** de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke overheden

Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

C3. Loontrekkende tewerkstelling naar sector

Evolutie van het aantal werknemers bij RSZ naar sector | VLAAMS GEWEST

2018-I – 2019-I | Groei op jaarbasis (%)

RSZ-tewerkstelling, **exclusief** de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke overheden
Sectorindeling op basis van de WSE-sectoren (zie www.steunpuntwerk.be/node/2530)

Bij elke sector staat tussen haakjes het aantal werknemers in de sector.

Enkel de sectoren met meer dan 20 000 werknemers in het eerste kwartaal van 2019 zijn opgenomen.

Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

D. VACATUREMARKT & KRAPTE

D1. Ontvangen & openstaande vacatures

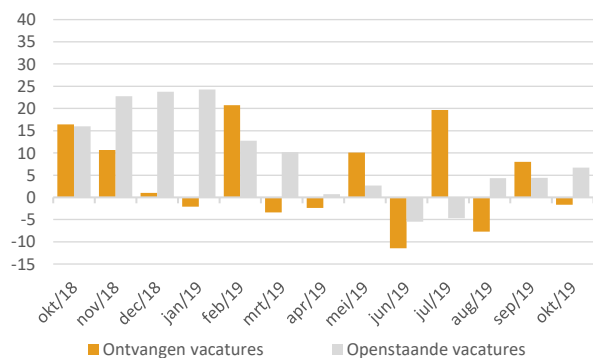
Evolutie van het aantal ontvangen en openstaande VDAB-vacatures (Normaal Economisch Circuit zonder Uitzendarbeid - NECzU, rechtstreeks aan VDAB gemeld) | VLAAMS GEWEST

	okt/18	mei/19	jun/19	jul/19	aug/19	sep/19	okt/19
ONTVANGEN VACATURES							
aantal (n)	27 950	27 357	21 414	24 338	23 009	27 427	27 489
evolutie op jaarbasis (n)	+3 943	+2 502	-2 776	+4 000	-1 922	+2 038	-461
evolutie op jaarbasis (%)	+16,4	+10,1	-11,5	+19,7	-7,7	+8,0	-1,6
OPENSTAANDE VACATURES							
aantal (n)	47 346	49 395	49 427	50 108	50 014	50 750	50 532
evolutie op jaarbasis (n)	+20 740	+1 276	-2 875	-2 449	+2 080	+2 141	+3 186
evolutie op jaarbasis (%)	+16,0	+2,7	-5,5	-4,7	+4,3	+4,4	+6,7

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal VDAB-vacatures | VLAAMS GEWEST

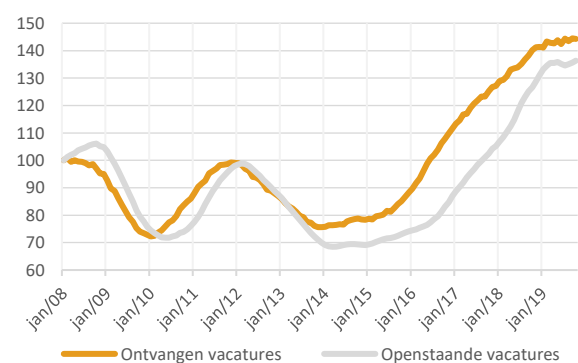
Oktober '18 tot oktober '19 | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex aantal VDAB-vacatures | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot oktober '19 | Index jan.'08=100

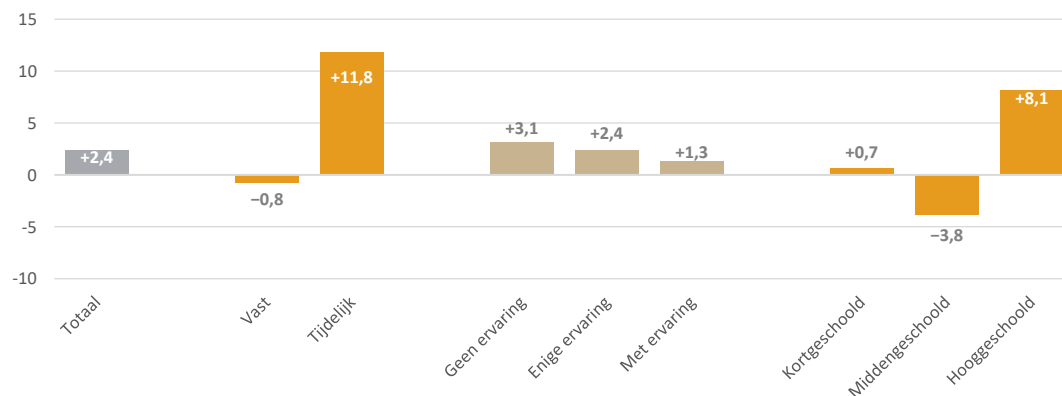
Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

<https://arvastat.vdab.be>

Evolutie van het aantal ontvangen VDAB-vacatures (NECzU, rechtstreeks aan VDAB gemeld) naar circuit, gevraagde ervaring, gevraagd studieniveau | VLAAMS GEWEST

2018-2019 (periode januari tot en met oktober; gemiddeld) | Groei op jaarbasis (%)

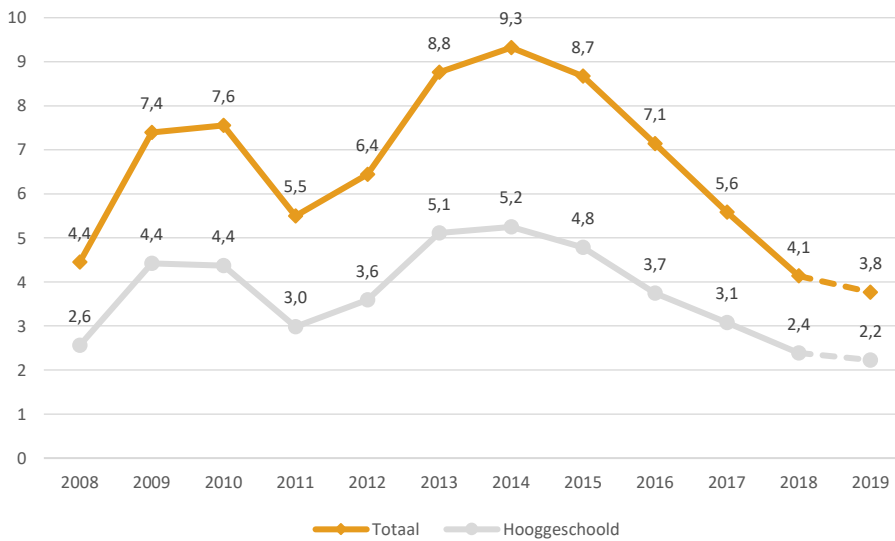
Tijdelijk = exclusief uitzendopdrachten en studentenjobs / Geen ervaring = minder dan 6 maand ervaring; enige ervaring = 6 maand tot 2 jaar ervaring; met ervaring = meer dan 2 jaar ervaring

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

D2. Spanningsratio

Evolutie van de spanningsratio (aantal nwwz per openstaande VDAB-vacature) | VLAAMS GEWEST

Jaargemiddelde 2008 tot 2019*

* 2019 = gemiddelde voor de periode januari tot en met oktober '19

De spanningsratio wordt berekend op het aantal openstaande vacatures, rechtstreeks gemeld aan VDAB.

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

**STEUNPUNT
WERK**

Vlamingenstraat 83 bus 3552, 3000 Leuven
steunpuntwerk@kuleuven.be | +32 016 32 32 39
www.steunpuntwerk.be | twitter: @SteunpuntWerk

Het STEUNPUNT WERK is een universitair kenniscentrum dat arbeidsmarktinformatie verspreidt en het Vlaams arbeidsmarktbeleid ondersteunt.